

**LAYANG UNDANG-UNDANG (RIJKSBLAD)
KASULTANAN TAHUN 1918**

ANGKA : 16

**BAB : WEWENANG BUMI
BAB : MARINGAKE WEWENANG PANGGADHUHE BUMI
SARTA WEWENANG PANGANGGO BUMI**

Pranatan Dalem Ingkang Sinuwun Kanjeng Sultan katitimangsan kaping 8 Agustus 1918 angka : 17/1.

Ingsun Ingkang Sinuwun Kanjeng Sultan, ebanjure. Ingsun anggalih, tumrape buminingsun kang wus kapranata maneh, perlu diyasani pranatan kang sumrambah tumrap maringi wewenang panggadhuhe bumi marang Kalurahan kang dianakake ing pambangune pranatan anyar mau.

Apa maneh maringi wewenang panganggo bumi marang kang padha manggon ing bumi kono.

Supaya samangsa pambangune pranatan anyar wus tinindakake ing bumi liyane sajeroning Kratoningsun, pranatan mau kena ditindakake ing bumi mau.

MARMANE KANG DADI DHAWUHINGSUN :

Ingsun Yasa pranatan kaya kang kasebut ing ngisor iki :

Bab maringake wewenang panggadhuhe bumi marang kalurahan kang wus dianakake utawa bakal dianakake ing pambangune pranatan anyar, apa maneh maringake wewenang panganggo bumi marang kang padha manggon ing bumi kono.

B A B : 1

Ingsun nglestarekake watone sakabehe bumi kang ora ana tandha yektine kadarbe ing liya mawa wewenang Eigendom, dadi bumi kagungane Kratoningsun Ngayogyakarta.

B A B : 2

1). Buminingsun bawah Kratoningsun Ngayogyakarta kang wus kapranata maneh, iku Kabupaten Gunungkidul sarta Kulon-progo.

2). Samangsa panatane pambangune pranatan anyar ing buminingsun liyane kang kasebut ing adeg-adeg 1, dhuwur iki wus rampung, sarta pambangune pranatan anyar kena ditindakake ing bumi kono, iku buminingsun mau uga bakal kebawah ing pranatan anyar, mawa dianakake layange Undang-undang Papatihingsun.

- 3). Wiwit ing titi mangsa tumindake layang Undhang-undhang kasebut ing adeg-adeg dhuwur iki, bab-bab kasebut ing ngisor iki tinumrapake marang buminingsun kang kasebut ing layange Undhang-undhang Papatih Ingsun.

B A B : 3

- 1). Sakabehing bumi kang wus kapranata maneh, kang wus terang dienggo uwong cilik, dienggoni utawa diolah ajeg utawa nganggo bera pangolahe, kadi dene kang kasebut ing Register Kalurahan. Iku padha diparingake marang Kalurahan anyar nawa wewenang panggadhuh cara Jawa. Dene bumi kang diparingake marang siji-sijine Kalurahan mau, bumi kang kalebu ing wewengkone Kalurahan, miturut Register Kalurahan.
- 2). Wewenange panggadhuh kasebut ing adeg-adeg dhuwur iki kasirnakake, menawa saka panemune Bupati kang ambawahake. Bumine sepuluh tahun urut-urutane ora diolah utawa ora dienggoni.

B A B : 4

Kejaba wewenange panggadhuh tumrap bumi lungguhe Lurah sarta prabot Kalurahan tuwin bumi kang diparingake minangka dadi pensiune (pangarem-areme) para bekel kang padha dilereni. Iku wewenang panggadhuh kang kasebut ing bab 2 diparingake marang Kalurahan mawa nglestarekake wewenange kang padha nganggo bumi ing nalika tumindake pambangune pranatan anyar. Wewenange nganggo bumi kang dianggo ing nalika iku, ditetepake turun-tumurun sarta siji-sijine Kalurahan, sepira kang dadi wajib dhewe-dhewe, dipasrahi mranata dhewe ngatase ngliyakake bumi sajeroné sawetara lawase sarta ngiyerake wewenange nganggo bumi mau.

Samono iku mawa ngelingi pepacak-pepacak kang wus utawa kang bakal Ingsun dhawuhake, utawa kang panindake terang dhawuhingsun.

B A B : 5

- 1). Ing samangsa-mangsa Ingsun kena mundhut kondur bumi sawetara bageyan kang padha diparingake marang Kalurahan mawa wewenang panggadhuh. manawa bumi mau bakal diparingake marang kabudidayan tetanen, dene kabudidayan tetanen iku bakal Ingsun paringi wewenang ingatase bumi mau miturut pranatan bab pamajege bumi. Mungguh laku-lakune kang kasebut ing dhuwur iki bakal kapranata kamot ing pranatan.
- 2). Kang padha nduweni bageyan bumi ing Kalurahan kang bumine diparingake marang kabudidayan tetanen kasebut ing dhuwur iki ; padha kena diwajibake nindakake pegaweyan mawa bayaran tumrap kaperluwaning kabudidayan tetanen kasebut ing adeg-adeg dhuwur iki.

Mungguh tumindake ing pegaweyan mau tumeka ing wektu kang bakal katetepake ing tembe.

B A B : 6

Kajaba tumrap lelakon kang kasebut ing bab 5, Ingsun ora bakal mundhut bumi kang dienggo uwong cilik manut kang katemtokake ing bab : 3, menawa ora tumrap kaperluwaning ing ngakeh. Samono iku mawa maringi kerugian kang tinemtokake dening Papatih Ingsun sabiyantu kalayan kanjeng Tuwan Residen ing Ngayogyakarta, sawuse karembug dening komisi juru taksir, dene panindake kang kasebut dhuwur iki, manut kang bakal tinemtokake ing tembe kamot ing layange Undhang-undhang Papatihing-sun.

B A B : 7

- 1). Bumi sacukupe, sabisa-bisane amba-ambane 1/5 bumi kabeh ; kudu lestari dadi melike Kalurahan, kang sapisan minangka dadi lungguhe lurah sarta prabot Kalurahan. Kang kapindho minangka dadi pengarem-areme para bekel saalame dhewe kang kabekelane disirnakake jalaran saka pambangune pranatan anyar sarta ora bisa kapilih dadi Lurah utawa praboting Kalurahan anyar. Kang katelu kanggo nyukupi kaperluwaning Kalurahan kang tumrap ingakeh.
- 2). Pambagene kanggo nyukupi kaperluwan telung bab kasebut ing adeg-adeg dhuwur iki, ditindakake Kalurahan sawuse dimupakati Bupati kang mbawahake.

B A B : 8

Awit saka surasane pranatan iki, sakabehing pranatan kang mranata bab kang kasebut ing pranatan iki, kang isih tumindak padha Ingsun suwak.

Dhumawuh ing Kedhaton Ngayogyakarta Hadiningrat tanggal kaping 29 Sawal Tahun Be 1848, utawa tanggal kaping 8 Agustus 1918.

Sabiyantu Kalayan Manira
Kanjeng Tuwan Residhen
ing Ngayogyakarta

Aasma Dalem Cap.

K A N N E
Kepareng Kaundhangake
Papatih Dalem
Pangeran Harya Hadipati

DANUREJO

Kaundhangake kaping 2 September 1918

Pepatih Dalem
Pangeran Harya Hadipati

DANUREJO

BIRO HUKUM SETDA DIY